

ציון תורני שכונת

בעזרה"ת אֵלֵינוּ יְהוָה וְיֵשׁוּעַ הַמָּלְכִי

גליון 719

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פרשת בראשית

פתיח האה

"מן המיצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה, קולי שמעת אל תעלם אזנך, לרווחתי לשוועתי" פסוק זה פותח את קובץ הדרשות "אש קודש" של הרבי מפיאסצינה - רבי קלונימוס קלמיש שפירא זצ"ל. הי"ד

הרבי איבד את אשתו (עוד קודם למלחמה), ומיד לאחר פרוץ המלחמה איבד בהפצצות הגרמניות המסיביות על וורשה את בנו אלימלך בן ציון, כלתו גיטל, גיטתו ואמו בתוך חודש ימים. למרות הטרגדיה האישית, המשך לפעול למען כלל ישראל. האמונה המוחלטת בקב"ה היא נושא מרכזי בדרשותיו לפני הציבור.

לאור המצב נביא כמה מילים מתוך אחת מדרשותיו ללא תוספות. והדברים מדברים בעד עצמם!

"ובאמת, מה מקום לקושיות חס ושלום ולשאלות, הן אמת שייסורים כמו אלו באים רק אחת לכמה מאות שנים, אבל מכל מקום, איך זה נרצה להבין את מעשי ה' אלו ולהיפגם חס ושלום כשלא נבין אותם, אם גם קלח אחד של עשב שעשה ה' לא נבין, ומכל שכן שנפש לא נבין... ואיך זה נרצה בדעתנו להבין מה שהוא יתברך יודע ומבין, ולמה נפגם איש כזה בייסורים אלו כעת... לא תיפגם אמונתו ויאמין באמונה שלמה שהכל בצדק ובאהבת ה' לישראל.

ובדרשה אחרת: "הייסורים הם הסתרת פנים, לכן כשרואים בהם יד ה', אז מעביר בזה את ההסתרה, ומגלה אותו יתברך גם מתוך ההסתרה וגם מתוך הדינים, וממילא כשההסתרה עובר, אז נעשה חסד והתגלות פניו יתברך, בכל זמן ועת, בראותנו יסודות עולם מטים, וצרות וסבל שאין לנושאם, אות היא כי עולם חדש ממשמש ובא... וממילא כשאנו רואים צרות אלו שעוברים עלינו, וכל כך נפשות מישראל... שנעדרו רחמנא לצלן... אז יודעים שגם עתה זמן של בחינת שבירת הכלים הוא. לכן צריכים להתחזק יותר בתשובה ולחדש מעשיכם, ולבריאה חדשה.

שבת שלום ובשורות טובות
שמשון אליעזר פוקס

"ויתן אותם אלוקים ברקיע השמים להאיר על הארץ" בתפילת שבת אנו אומרים "טובים מאורות שברא אלוקינו... שמחים בצאתם וששים בבואם". בברכת הלבנה אנו אומרים "ששים ושמחים לעשות רצון קונם". שואל הרב הלר: מי אמר שזה נכון אולי הם לא שמחים מזה שכל בוקר השמש צריכה לזרוח והירח מתמעט וגדל כל חודש?! לפי מה הגיעו חז"ל למסקנה הזו ועוד קבעו זאת בברכת הלבנה, האין זו ברכה לבטלה!?

התשובה תובן על פי משל: כיצד נדע האם עובד שמח להגיע לעבודה? או לא? פשוט מאוד נראה מתי הוא מגיע בבוקר ומתי הוא עוזב את מקום העבודה? עובד שמח יגיע בכל בוקר בזמן ובדיוק לתפוס את העמדה עליה הוא מופקד כמו כן לא ימוש ממקומו עד לסיום תפקידו. לעומתו, עובד ממורמר מגיע באיחור אם בכלל ואף משתדל "לברוח" בטרם הסתיימה המשמרת שלו... הוא ימצא מגוון תירוצים המצדיקים את האיחור ומגוון רעיונות המכריחים אותו לצאת מוקדם... כן הוא הנמשל: חז"ל הגיעו למסקנה מאד פשוטה הם התבוננו בשמש ובירח וראו: "שלא ישנו את תפקידם" וממילא הסיקו שהם: "ששים ושמחים לעשות רצון קונם"... כך יכולים אנו לבחון את עצמנו כמה אנחנו שמחים בעשיית המצוות ובעבודת ה' שלנו? האם על כל צעד ושעל אנו מחפשים סיבה למה לא לקיים את המצווה או מחפשים איך להתחייב במצווה... למה אתה רץ ובאיזה דברים אתה מתנהל בעצלתיים? האם אנו שמחים בתפילה או שמה לא? תבדוק, מתי אתה מגיע ומתי אתה יוצא!

זמני השבת
הזלאת נרות 5:49
מוצאי שבת 6:47
לית: 7:23

נא לשימור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה

אָהַל הַהֵלֶלֶת

מדוע מזכירים משיב הרוח בברכת מחיה המתים?

אמרו בגמרא (ברכות לג.), שמזכירין גבורות גשמים ("משיב הרוח") בברכת "אתה גבור", שהיא ברכת "מחיה המתים", משום שהיא ברכה על תחיית המתים, ומתוך שירידת גשמים שקולה כנגד תחיית המתים, לפיכך קבעוה בתחיית המתים. ושאלת גשמים ("ותן טל ומטר לברכה"), קבעו בברכת השנים, משום שברכת השנים היא ברכה על פרנסה, וירידת גשמים גם היא ענין פרנסה לעולם.

מי ששכח להזכיר "משיב הרוח ומוריד הגשם"

מי ששכח להזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם, ונזכר לאחר שסיים את ברכת "מחיה המתים", יש לבאר, האם עליו לחזור לתחילת תפלת העמידה ולהתפלל שנית, או שהוא רשאי להמשיך בתפלתו. והנה הדין בזה הוא תלוי, שאם אמר "מוריד הטל" במקום "משיב הרוח ומוריד הגשם" (כפי מנהג הספרדים בימות הקיץ), אינו חוזר לראש התפלה. כיון שאמר "מוריד הטל".

אבל אם לא הזכיר כלל, לא "מוריד הטל", ולא "משיב הרוח", ונזכר בטעותו מיד לאחר שסיים את ברכת "מחיה המתים", עליו לומר מיד "משיב הרוח ומוריד הגשם", ואחר כך ימשיך בברכת "אתה קדוש". ואם התחילה כבר בברכת "אתה קדוש", ונזכר שלא אמר "משיב הרוח", הרי אין לו תקנה, ועליו לחזור שוב לראש התפלה.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל לחידוש חידושים ופנינים לשולחן השבת

"וייצר ה' אלוקים את האדם"

בבריאת האדם לא נאמר "כי טוב", מפני שכל היצורים האחרים היו שלמים בעת בריאתם, ותיכף ומיד היה אפשר לעמוד על טיבם, אבל לאדם ניתנה בחירה חופשית, ולכן אין לומר עליו מראש "כי טוב", אלא יש להמתין ולראות מה יוצא ממנו. (כלי יקר)

"וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו"

הגה"ק בעל ה"נתיבות המשפט זי"ע היה נקרא בשמו – רבי יעקב מליסא, ואילו אביו – גם היה נקרא רבי יעקב. הגם שבנו (רבי יעקב מליסא) נולד בחייו, היה קרוי כשמו. כיצד אירע הדבר? אביו של אותו גאון וקדוש היה אחד הלמדנים המפורסמים באותה תקופה, אך יותר מכל היה ידוע במידת התמדתו העצומה בלימוד. והנה, כשנולד בנו, שעתיד להאיר עיני ישראל בתורתו ובקדושתו, והגיע מועד הברית, היה שקוע ראשו ורובו בפענוח סוגיה קשה, וכשהמוהל הגיע לקטע "ויקרא שמו בישראל", חשב אבי ה"ק ששואלים אותו כיצד קוראים לו-עצמו, לאב, וענה: "יעקב"... אביו של בעל ה"נתיבות" לא חשש ממה שאירע לו, וכי עשה זאת במזיד? הלא המעשה היה מחמת עוצם דביקותו בלימוד התורה! ויתירה מכך: כל פעם כאשר בעל ה"נתיבות" עלה לתורה, והגבאי קרא לו "יעמוד רבי יעקב בן רבי יעקב", מן הסתם לטשו המתפללים את עיניהם וביררו כיצד קרה הדבר, ואז סיפרו את המעשה המופלא מגודל התמדתו של האב, וכך התקדש שמו יתברך ותורתו הקדושה... מעשה נוסף, סיפר הגה"ק הסטייפלער זי"ע, שלהגה"ק רבי יהושע מקוטנא בעל הישועות מלכו זי"ע, היה בן מופלא ומופלג בתורה, וכשהשיאו לבת זוגו היה שם הכלה כשם אימו של החתן, זוגתו הרבנית של הגאון. כששאלוהו מקורביו כיצד הוא עושה זאת ואינו חושש מצוואת רבי יהודה החסיד שכתב שאין לקרוא לכלה וחמותה באותו שם, השיב תשובה מעניינת: זוגתי אינה קרויה בשמה, הרי אם מישהו רוצה לקרוא לה, הוא אומר 'הרבנית', ולכן אין זה נקרא שהכלה קרויה בשם החותנת... (פנינים)

"ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו"

הרבי ר' זושא מאניפולי פנה פעם לאחיו הרבי ר' אלימלך מליז'נסק ותמה בפניו "הרי מקובל שבאדם הראשון היו נשמות כלל ישראל עד סוף כל הדורות, ואם כן איך הנחת לו לחטא ולאכל מעץ הדעת?" השיבו רבי אלימלך: "אחי יקירי, טוב היה לאדם שיאכל, שכן אם לא היה עושה כן, היה שרוי כל ימיו בהרהורי הכפירה שהטיל בו הנחש בשעה שפיתה אותו לאכול מעץ הדעת ואמר לו 'ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כאלוקים יודעי טוב ורע', והרי הרהורי עבירה קשים מעבירה (יומא כט) לכן מוטב היה שאכל, וכך נוכח לדעת שגם לאחר האכילה נותר כמות שהוא".

אהל המעשה

סיפר הרב ראובן קרלשטיין זצ"ל ברוסיה היה יהודי עשיר גדול ולו עסקים מסועפים שבחלקם היה לו שותף לעסקים גוי עשיר אף הוא. לא פעם קינא העשיר בהצלחתו של היהודי וניסה להתחקות אחר הצלחותיו וראה הצלחה... כאשר היהודי קנה מניות בחברה כל שהיא רץ הגוי והשקיע אף הוא ובכל פעם התברר למפרע שהייתה זו השקעה נבונה... יום אחד שאל העשיר הגוי את מזכירו: "אמור לי מתי חל יום הכיפורים אצל היהודים?" המזכיר בדק והגביר ביקשו לרשום ביומן שעליהם להגיע לבית הכנסת היהודי... בערב יום הכיפורים הגיעו השניים וישבו בין קהל המתפללים כשכיפות לראשיהם. עיניו של הגוי כבר קלטו את ידידו היהודי יושב במזרח כשעיניו כל נשואות אליו בטרם החלה מכירת ה"כל נדרי". הגבאי עלה לדוכן והכריז: "כל נדרי"! הגביר היהודי כבכול שנה הרים את ידו ואמר \$10,000. כבר בתחילת המכירה היה ברור שכבכל שנה הגביר ייקח את המצווה החשובה הזו... אך לפתע הורה הגוי למזכירו לומר \$20,000 המזכיר הרים את ידו והגבאי הכפיל את הסכום. הגביר היהודי לא התרגש במיוחד והציע \$50,000 סכום שלרוב הנוכחים היה משכורת תלת שנתית... אך הגביר הגוי אמר למזכירו תכפיל מהר... המזכיר משתאה, מרים את ידו ומציע \$100,000 והוא זוכה במצווה של "כל נדרי"...

המזכיר שואל את ה"בוס": "תגיד לי אתה יודע מה קנית!?" "ממש לא!" השיב הגוי המבולבל... "אז מה פתאום שמת על זה סכום כל כך גבוה!?" הקשה המזכיר? או... השיב הגוי: "אינני יודע מה זה, דבר אחד ברור לי שאם היהודי הזה שם \$50,000 זה שווה לא פחות מ-\$100,000... "**בראשית ברא אלוקים**". אין המקרא הזה אומר אלא דרשני וכו' בשביל התורה שנקראת 'ראשית' ובשביל ישראל שנקראו 'ראשית'. (רש"י) בשביל שני דברים אלו ברא הקב"ה את העולם. אומר ה"חפץ חיים", אם אדם משקיע מיליון דולר באיזו עיסקה, ברור שהוא לא מתכוון להרוויח רק מאה דולר, ואם משקיע מיליארד, בוודאי ובוודאי שציפיותו לרווחים עצומים מאוד. אם הקב"ה אומר שהוא ברא את כל העולם, את היס, את היבשה, חיות ועופות, בני אדם, צומח ודומם, הכל בשביל התורה, אז כמה שווה התורה וכמה שווים ישראל... הקב"ה ברא את כל היקום בשביל התורה. הקב"ה השקיע בבריאה סכומים שהם מעבר לדימיון שלנו ומהיכולת לתפוס סכומים בסדר גודל שכזה, וכל זה בשביל התורה. כעת עלינו להבין מהו ערכה של תורה! אומר הרב קרלשטיין: "אינני מבין מהי ערכה של מצווה או מהו ערכה של דקת לימוד תורה. אך אני משער שהרמב"ם כן ידע, רשב"י בוודאי שידע... ואם הם השקיעו כל כך הרבה בלימוד התורה סימן שההשקעה אכן שווה!..."

"ויברך אלוקים את יום השביעי ויקדש אותו".

יש לדעת כי קדושת השבת גדולה יותר מכל החגים ומהמועדים, ועל כן תיקנו חכמים בתפילה לליל שבת את המילים 'וקידשתו מכל הזמנים'. בעל ה'מנחת שבת' כותב בהקדמה לספרו כי השבת מכפרת על כל החטאים יותר מיום הכיפורים. וכה דבריו: "והלא כל עיקר חרדת יום הכיפורים הוא משום שהוא יום סליחה ומחילה, ואם כן הלא יש לנו יותר מ-50 ימי הכיפורים בשנה, כלומר כל השבתות". על כך נאמר במסכת שבת (דף ק"ח): "כל המשמר שבת כהלכתו אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלים לו". את דברים אלו מבאר הטי"ז שאם ישמור אדם שבת כהלכתו ויחזור בתשובה אפילו על עוונות שעונשם כריתות ומיתת בית דין – לא יצטרך לסבול עוונות ומיתה כדי למרק עוונותיו, כי בשכר שמירת שבת יזכה לכפרת עוונות. מכאן מסיק ה'מנחת שבת' ששמירת שבת מכפרת יותר מיום הכיפורים, שהרי ביום הכיפורים פסק הרמב"ם (הלכות תשובה א', ד') שאינו מכפר על כריתות ומיתות בית דין בלא ייסורים, ואילו בשבת הכפרה מושלמת אף בלי ייסורים.

באחד הימים

הפחות מוצלחים בשוק,
סוחר קרא לאיש שחלף על פני
הדוכן שלו

וניסה לשכנע אותו לקנות מהתפוחים שלו.
האיש סירב והסביר: "תשמע, התפוחים שלך
נראים טוב, אבל אין עלי כסף!"
הסוחר: "אין בעיה, תיקח עכשיו ותשלם
מאוחר יותר..."
שוב האיש סירב והפעם הסביר: "אני לא יכול, אני צם!"
הסוחר: "מה? למה? היום לא יום צום!"
האיש: "אני צם את צום תשעה באב..."
הסוחר: "מה? אבל תשעה באב כבר היה לפני חצי שנה!"
האיש: "כן, אבל באותו יום לא הרגשתי הכי טוב ולא
צמתי, אז עכשיו אני משלים את הצום הזה..
אבל יודע מה? אני אקח את התפוחים
ואוכל אותם כבר בצאת הצום..."
הסוחר: "עזוב, אם לקח לך חצי שנה
לשלם חוב לאלוקים, רק הוא יודע מתי
אתה תשלם לי
על התפוחים..."

קצת מאתנו

ביום שני סיפר האדמו"ר מצאנו שליט"א, בשיחה בה התייחס למלחמה והשפלות והאכזריות של מחבלי החמאס, כי אביו בעל "השפע חיים" מצאנו זצ"ל כבר צפה וזוה - ואמר את הדברים לפני כחמישים שנה. לאלו דברים התכוון האדמו"ר? אחד החסידים ציטט משיעור חומש-רש"י שמסר האדמו"ר מצאנו בפרשת אחרי קדושים, שנת תשל"ה: מלפני זמן רב כבר אמרתי מדעתא דנפשאי, ולאחר מכן הגיד לי איש אחד שהיה מקורב ביותר אל הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע שבעצמו שמע מפה קדשו שגם הוא אמר כדברים האלה, שהישמעאלים והמצרים הם רשעים גדולים יותר מהיטלר ימ"ש. כשאמרתי דברים אלו מלפני כעשרים שנה, היו כאלה שהתווכחו עמי על כך, אולם כאמור גם הרה"ק מבעלזא אמר כן. כי על פי פנימיות התורה, בני ישמעאל המה מקליפת חמור, שטומאתה גדולה יותר מקליפת כלב (ראה זוה"ק שמות) האדמו"ר הוסיף ואמר: "המופתי ימ"ש הוא אשר נתן עצה להיטלר ימ"ש איך להשמיד את בני ישראל בתאי הגזים, כפי שכבר העדתי, שבהיותנו במחנה פעלדאפינג מיד אחר שהשתחררנו מעול הנאצים ימ"ש, שיכנו אותנו במחנה שהיה שייך מלפנים להיטלר יונגד', וראיתי כתוב שם על כל הארונות שהיו בתוך הצריפים האלה אותיות ושמות בלשון ערבית, כי שם התגוררו הערבים אשר הם לימדו את הנאצים את המלאכה איך להרוג את בני ישראל, והם אלו אשר האיצו בהם להשמיד ח"ו את בני ישראל, וכן גם היום הנאצים שנמלטו על נפשם מתגוררים במדינות ערב".

האדמו"ר המשיך: "עיקר שנאתם של רשעים אלו היא לדת ישראל, כפי שגם אותו רשע ימ"ש הייתה עיקר שנאתו אל דת ישראל, אשר על כן היו הרשעים קובעים את כל הגירושים וההריגות והצרות דווקא על ימים טובים. פעם בראש השנה, פעם בשמחת תורה, ופעם בפורים וכיו"ב, בכל יום טוב הייתה עת צרה וראו בעליל שהטומאה מחפשת לעצמה דווקא ימים טובים להרע לישראל, כי עיקר שנאתם היא לדת משה.

"מלחמה זו היא מלחמת החושך והאור, שהטומאה אינה יכולה לסבול את הקדושה, ועניין זה החל מאז שהתקנא הנחש באדם הראשון, ועדיין לא נפסק עד היום, אלא אדרבה ככל שקרבים ובאים ימות המשיח שנאת הסיטרא אחרא גדלה והולכת, אשר על כן האדם החס על נפשו ואינו חפץ לצאת ח"ו לתרבות רעה עליו להיזהר לעת כזאת ביותר".

**לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה הי"ו
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.**

**סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו**

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 17:50

**בית הכנסת
"יעולי בבל"**
גי"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

**תפילות בימי חול: שחרית - 7:30
מנחה - 17:40 ערבית - 18:25**

שיעורי תורה שעה לפני מנחה
יום א' ב' ד' - רב בית הכנסת
הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א

**יום ג' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ה' - הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' - הרב רפאל עגיב שליט"א**
בשעה 20:00

תפילות שבת קודש:
(מניין פלג - שה"ש - 16:20 מנחה - 16:35)
שיר השירים - 17:20 מנחה - 17:40
קבלת שבת - 19:00

**שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30
מנחה ב' - 17:40 ערבית - 18:40**

שיעורי תורה בשבת:
הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה

אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נג'ט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) - 17:45
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית

חדש!! ערב שבת
מנחה וקבלת שבת
בפלג --- 16:35

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00